

man havde ladet Majoraterne bestaa mod at paalægge dem en Pligt til at oprette Fæstehusmandsbrug i meget stort Omfang uden Ret til at sælge og pantsætte. Staten vil i Længden have meget vanskeligt ved at løse denne Opgave; at lægge denne Opgaves Løsning over paa Lenene synes jeg havde været i og for sig nok saa rigtigt.

Det konservative Ændringsforslag angaaende Vurderingsmaaden var i og for sig i Overensstemmelse med Regeringens oprindelige Forslag, men der er den Fejl ved det, at det forudsætter en Vurdering i 1920, medens derimod det Forslag, der er stillet af det radikale Parti, forudsætter en Vurdering i 1916. Den Vurdering, vi faar paa Jord i 1920, bliver umaadelig høj, det bliver en Vurdering, som ikke vil holde i 5 Aar. Det vil sige, at den Jord, man faar til en meget høj Værdi i 1920, i 1924 maaske vil have ikke mere end $\frac{2}{3}$ af denne Værdi. Jeg husker en Ytring af min gamle Lærer Falbe-Hansen; han sagde, at det største Gode ved Bonde-reformen var ikke selve Bondereformen, men at vi bagefter fik den store Krise, hvorved Jorden blev afvurderet, saa de Folk, der kom til, fik Jorden billigt. Naar man gaar til en Jordlovgivning, er det en Fejl at tage Jorden paa en Tid, da Priserne ligger umaadelig højt; derfor foretrækker jeg det af de Radikale stillede Ændringsforslag, for hvilket Vurderingen af 1916 ligger til Grund.

I al Almindelighed gælder det alle Regeringens Jordlovsforslag, at de lider af den forfærdende Fejl, at de forudsætter faktiske Køb i Øjeblikket. Jeg tror, det er en Fejl at løse Jordspørgsmaalet paa en Tid, da Jordprisen er høj; jeg tror, at skal man have Jord billigt, skal man vente de 4—5 Aar, til Jordprisen er lav. Thi det afgørende for Fremtidens Jordejere er, at de faar deres Jord til nogenlunde skikkelige Priser, ellers bliver de blot Prioritetsbestyrere. Naar det med Statshusmandsbrugene er gaaet saa godt, som det er, er det ikke selve Statshusmandsbrugenes Idé, som har bevirket det, men det har været de store Konjunkturer, som har baaret disse Brug frem. Da vi begyndte med Statshusmandsbrugene ved Aar 1898, havde vi Lavpunktet af Priser paa fast Ejendom. Nu derimod i 1920 er vi paa Højdepunktet. Derfor er jeg allerede af den Grund som Nationaløkonom egentlig en Modstander af alle Regeringens Forslag; Tidspunktet til at løskøbe

Jord er galt valgt, naar Jorden er saa dyr, som den er nu.

Justitsministeren (Zahle): Jeg haaber, det vil forsonne den ærede foregaaende Taler noget med de foreliggende Lovforslag til Jordreform, at de slet ikke gaar ud paa, at Jorden skal sælges, ej heller, at den skal købes, men at den skal gives i Brug mod en vis Afgift, saaledes at det af det ærede Medlems befrygtede for dyre Køb ikke kan finde Sted i Henhold til disse Love, naar Jorden bliver anvendt paa den Maade, som det er foreslaaet, at den skal anvendes paa, i et andet af de Lovforslag, som hører med til Komplekset, nemlig det til Landstinget oversendte Lovforslag om Anvendelse af Jord i offentligt Eje. Dette synes at være undgaaet det ærede Medlems Opmærksomhed; der foreligger saa meget Arbejde paa Rigsdagen, at det kan ske, at der er Ting, man overser. Men dette er for Resten ret væsentligt.

Til den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti skal jeg kun paa hans direkte Forespørgsel med Hensyn til Sikringen af de Apanager, som skal udredes efter dette Lovforslag, svare, at jeg vil hverken følge den ene eller den anden eller den tredje af de Veje, som det ærede Medlem paapegede, men jeg vil gaa ud fra, at det rigtige er i hvert enkelt Tilfælde efter Apanagens Karakter og efter Karakteren af det Gods eller den Formue, af hvilken den skal ydes, at søge at finde den for begge Parter mest praktiske Udvej til Ordning af Forholdet. Det vil der være Myndigheder til at varetage, saa det vil nok gaa. I øvrigt har jeg til det konservative Partis Ordfører kun at sige dette, at jeg agter ikke at søge Grundlovshjemmel som Baggrund for disse Lovforslag, thi jeg anser et saadant Skridt for ganske overflødig. Og naar det ærede Medlem kan gaa ud fra, at Ordningen er utvivlsom grundlovmæssig, hvis man kun kræver 15 pCt. af Lensbesidderne — og det maa han gøre, siden han stiller et saadant Forslag —, kan det ikke være tvivlsomt, om det er grundlovmæssigt, naar der bliver krævet 20 eller 25 pCt. Saa vi er i Virkeligheden enige om denne Sags Grundlovmæssighed. Der er ikke noget som helst Grundlag for at betvivle den.

Med Hensyn til de af Venstre stillede Ændringsforslag maa jeg sige, at Ændringsforslaget under Nr. 2, der gaar ud